Ч. 85 Середа 17 (29) цьвітня 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтовоі.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Реформа виборча.

(Конець засїданя Палати послів з дня 23 с. м.)

Ґенеральні бесїдники.

На внесенє посла Фірштля закрито дебату і ґенеральними бесїдниками вибрано пос. Жачека против, а Рутовского за проєктом.

Пос. Жачек заявив, що посли ческого народу зі взгляду на їх державно-правні погляди повинні би поправдї мати як найменший інтерес в тім, щоби ставити Палату послів на справедливу і кріпку основу, мимо того думають они, що яко репрезентанти ческого народу і австрийскі горожани мусять льояльно обставати за тим, щоби ординацию виборчу до австрийского парляменту, доки він істнує, поставити на справедливій основі. Товариші бесїдника з єго партиї будуть, розуміє ся, голосувати за внесенєм меншости на заведенє загального, рівного і безпосередного права вибору. Обава, що маса менше образованих вдушить числом слабшу інтеліґенцию, єсть неоправдана. Круги, що відзначають ся суспільним становищем, майном і інтеліґенциєю знайдуть завсїгди своїх заступників в парляментї. Теперішний парлямент — каже бесїдник — єсть безсильний, бо єго основою не єсть право лиш несправедливість, не дїйстність, лиш видумка. Парлямент не єсть нїчим, правительство всїм.

Пос. Рутовский доказував, що реформа виборча єсть дїлом компромісу і яко таку треба єї судити. Мимо того, що ся реформа виборча не відповідає принципіяльним поглядам єго партиї, рішились они все таки станути на єї становищи; їх поступованє в сїй справі не було вузкоглядне. Фактом єсть, що робітники промислові доспіли вже до політичних прав. Ті, котрі партиї бесїдника докоряють, нехай зважать, що розширенє права виборчого предкладає правительство, в котрім знаходять ся також і Поляки. Проєкт сей певно не вдоволить всїх, але будемо голосувати за реформою, бо она серед можливих границь робить то, що можна зробити.

Фактичні спростованя.

Пос. Ебенгох відповідаючи на замітку пос. Шайхера, котрий сказав, що опозиция Ебенгоха не піде аж до крайности, бо єго вибрано до квотової депутациї, сказав: Отже простую фактично, що сказанє посла дра Шайхера єсть зовсїм неправдиве.

Пос. Целлїнґер сказав, що єго вразив дуже прикро один висказ пос. ґр. Фалькенгайна, котрий сказав, що суть два жерела права: одно єсть Бог, а друге законодавство держави. Таке сказанє могло би дати причину до фальшивого толкованя, бо могло би здавати ся, що Бога ставить ся що-до жерела права на рівні з законодавством державним. В монархиї з божої ласки як і в републицї єсть лиш одно жерело права, а тим єсть Бог.

Пос. ґр. Фалькенгайн відповів передбесїдникови, що єго погляд опирає ся на попутаню понятя о праві. Бог єсть жерелом права для зобовязаня слухати того права; але не можна жадати, щоби кожде право мусїв сам Бог установляти, бо в такім случаю годї би установляти закони в парляментї. Першим і необходимим правом людским єсть, щоби закони, які творять люди, не стояли в суперечности з законом, який Бог установив.

Голосованє.

По промовах справоздавцїв, меншости пос. Слявіка і більшости пос. Ґеца, прийшло до голосованя. Пос. Пернерсторфер поставив внесенє, щоби над внесенєм пос. Слявіка в справі заведеня загального рівного і безпосередного права виборчого голосувати поіменно. Внесенє відкинено 174 голосами против 61. За внесенєм меншости голосували: Часть Молодочехів і Нїмцїв народовцїв; більшість антисемітів, межи ними і др. Люґер; посли: Романчук, Пернерсторфер, Кронаветтер і Перич. — За внесенєм більшости голосували всї прочі посли, а з Руснинів: Барвіньский, Вахнянин і Охримович.

По сїм ухвалено значною більшостию голосів приступити до специяльної дебати. Президент хотїв, щоби зараз пос. Штайнвендер предкладав закінченє засїданя. Ухвалено внесенє президента.

Закон о репрезентациї держави.

Під дебату прийшов арт. 1. закона, котрим зміняє ся основний закон о репрезентациї держави. До сего артикулу були поставлені два внесеня меншости: внесенє пос. Романчука, жадаюче, щоби число послів в загальної кляси виборцїв замість 72 було установлене 89. З тих припало би на Чехію 22 замість 18, на Галичину 25 замість 15, на Стирию 5 замість 1, на Країну 2 замість 1, а

---

58)

БЕН ГУР.

ОПОВІДАНЄ З ЧАСІВ ХРИСТОВИХ.

ЛЮДВИКА ВОЛЛЄСА.

(Дальше.)

Наслїдком сповненя свого обовязку став ся молодець — після слова закона — нечистим і невільно єму було брати участь в церемониях надходячих великодних сьвят, міг отже на велику свою радість остати ся при своїх. Мали богато що собі розповідати. Такі оповіданя, що обнимають цїлї роки найтяжшої тїлесної і душевної муки, забирають звичайно богато часу, бо подиї розповідають ся рідко в такім порядку, як по собі наступали. Они розповіли єму все, що пережили. Він слухав їх з як найбільшою увагою і не зрадив чувств, які єго опановували, нї найменшим слїдом якоїсь нетерпеливости або гнїву, але ненависть єго до Риму стала ще більша, як була. Коли роздумував над тим, що чув, то брала єго тим більша охота мести. В тім єго огірченю приходили єму на гадку всілякі пляни: він задумував зробити в Галилеї револющию, або нападати зі своїми леґіями на гостинцях на римских подорожних, навіть і на мори — єго аж ляк брав, коли собі єго пригадав — видів в своїй уяві римску добичу і римских купцїв, котрих би міг дістати в свої руки, але єго холодна розвага задержала верх над ним. За кождий раз приходив до такого кінця, що лиш війна сполученого народу ізраїльского против Римлян може принести якийсь успіх, і вся єго надія вертала знову до тої точки, в котрої виходила — до Назаретянина. Яке би то настало заворушенє, коли-б той виступив і і оголосив: „Слухай, Ізраїле, я той Богом приобіцяний цар юдейский, повстань і покори собі цїлий сьвіт! — Чи зробить то він? — В своїй ревности і готовости взяти ся до дїла забув Бен Гур на двояку натуру того чоловіка та на виходячу з того можливість, що людска в нїм натура стоїть під властию божою. В тім чудї, котрого він був сьвідком, а котрого предметом була єго мати і Тирва, пізнав він силу, котра могла би поставити трон на розвалинах римского, переобразувати сьвіт і всїх людий на нїм сполучити в одну щасливу родину. Коли-б то дїло було довершене, чи міг би хтось тогди заперечити, що то єсть задача гідна сина божого, чи міг би хтось заперечити що він спас весь сьвіт? А — не згадуючи політичних наслїдків, яка би то була незрівнана слава для него якo чоловіка в сїм случаю? В натурі звичайного смертельного чоловіка не лежало то, щоби він зрікав ся дороги, котра би могла довести до того.

Підчас коли дїяли ся ті подиї, котрі ми повисше розповіли, уставлено над потоком Кідроном, коло Безети, і при дорові як до дамаскової брами намети та хатки всілякого рода, котрі мали служити за господи для тих, що приходили до Єрусалима на великодні сьвята. Бен Гур познакомив ся з чужинцями, розмавляв з ними та дивував ся, що їх прийшло таке множество. Коли довідав ся, що міжи ними суть люди із всїх сторін сьвіта — з міст над берегами Середземного моря, з Індиї і північних провинций Европи — коли зважив, що они, мимо того, що говорили всїлякими мовами, все-таки прийшли лиш в тім однім намірі, щоби відсьвяткувати велике сьвято — тогди прийшла єму нова гадка. Чи не могло так бути, що він зле зрозумів наміри Назаретянина? Може він укривав свої тайні приготовленя під покривою терпеливого жданя, і як раз тим показував свою здібність до осягненя величавої цїли. Нагода була далеко догіднїйша, як тогди, коли Галилейцї над озером Ґенезаретским хотїли зробити єго на силу царем. Тогди було би було єго прихильників кілька тисячів, тепер же мілїони — хто знає, кілько їх — пішло би за єго покликом. Так собі розважаючи, прийшов Бен Гур до такого висновку, що той так лагідно споглядаючий Назаретянин криє під своєю покірною і самовідвергаючою поверховностию політичні пляни та воєнні наміри.

Тимчасом заходили час від часу низькі, присадкуваті, бородаті і простоволосі мужчини до намету, допитували ся за Бен Гуром, а той розмавляв щось потайком з ними. Коли єго мати спитала, що то має значити, відповідав він: „То приятелї з Галилеї". Они приносили єму вість о Назаретянинї та о намірах єго ворогів, як рабінів так і Римлян. Він знав добре, що життю Назаретянина грозить небезпечність, але того не сподївав ся, щоби они зважили ся

на Мораву 8 замість 7. — Пос. Клюн ставив внесене, щоби в Країні із загальної кляси виборців вибирано 2 послів, отже число всїх збільшено на 73.

Перегляд полїтичний.

У Відни тепер тілько й бесїди, що о Люеґері. Кажуть, що Є. Вел. Цїсар приняв Люеґера на авдиенциї дуже ласкаво. Люеґер зреэиґнує з посади бурмістра, а вдоволить ся урядом першого віце-бурмістра. Тим способом закінчено справу антисемітску і антисеміти раді з сего; нераді лиш Нїмцї-народовцї і сполучена нїмецка лївиця, котра однакож, як зачувати, постановила не витягати з сего консеквенций в справі реформи виборчої. N. fr. Presse каже, що Люеґер в суботу розмавляв з ґр. Баденїм, а той сказав єму, що він не буде затвердженйй. Тогди сказав Люеґер, що хотїв би то почути з уст самого Цїсаря, а президент мінїстрів постарав ся о то.

Для Анґлії настають в полудневій Африцї чим раз більші клопоти. В краю Матабелїв настав великий бунт і против анґлійскої залоги підняло ся около 14.000 людий. Тепер наспіла вість, що збунтовало ся і племя готентотске Чавас, а в битві з ним згинуло двох офіцирів і шість вояків анґлійских. Другі племена бунтують ся також і Анґлія змушена помножити значно свою залогу в полудневій Африцї.

Новинки.

Львів дня 28 цьвітня 1896.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував підофіцирів рахункових Алекс. Романика, Евг. Логина і Ант. Палїсу ц. к. канцелїстами Намістництва і приділив Романика до служби при старостві в Бібрці, Логина при старостві в Камінці, а Палїсу до служби в ц. к. Намістництві.

— **Похорон бл. п. епископа дра Юліяна Пелеша.** В недїлю пополудни розпочав ся похоронний обхід перенесенєм тїла з епископскої палати до катедральної церкви. Похід провадив преосьв. епископ станїславівский Юліян Куіловский при участи великого числа духовеньства, місцевого і замісцевого, переважно з епархії перемиской, хоч прибуло богато сьвященииків з епархії львівскої і станиславівскої. Похід представляв ся величаво. Взяли в нїм участь братсва церковні з хоругвами, за котрими поступали войскові ветерани, відтак вихованицї руского дївочого інститута з своїми настоятельками, дальше оо. Реформати, духовеньство римо-кат., хор руских питомцїв перемиской духовної семинариї, скріплений членами „Перемиского Бояна“ і хором учеників ґімназияльних, вкінци понад 70 греко-кат. сьвященииків, а за ними капітула перемиска і деякі крилошани капітул львівскої і станїславівскої з епископом Куіловским. За духовеньством їхав караван з домовиною, а перед нею несли питомцї і молодші сьвященики портрет покійного владики і єго епископські відзнаки. На домовинї були два вінцї: від родини і від тов. обезпечень „Днїстер“. За домовиною ішла родина покійного епископа, начальники правительственних і автономічних властий та множество народу. — Дальша часть похоронного обходу розпочала ся вчера рано в катедральній церкви о годинї 7-ій рано.

В відправах похоронних взяли участь Є. Ем. кардинал Сембратович, князь-епископ Пузина і епископи: Куіловский, Солецкий, Вебер та множество духовеньства обох обрядів. Бесїду виголосив Впр. о. крилошанин Войтович. На похорон прибули: Є. Е. Намістник князь Евст. Сангушко, Маршалок краєвий ґр. Стан. Баденї з депутациєю, кн. Сапіга на чолї видїлу повітового, ґенералїция з ґенералом Ґальґочим на чолї, представителї всїх властий правительственних і автономічних та численні замісцеві депутациї, між ними від руских львівских товариств. Публики зібрало ся дуже богато. По годинї другій з полудня рушив похід з катедри на кладовище.

— **Є. Е. п. Намістник** кн. Евстахій Сангушко повернув передвчера вечером з женою з Гумниск до Львова, а вчера рано виїхав до Перемишля на похорон бл. п. преосьв. епископа дра Юліяна Пелеша.

— **Музики войскові** будуть грати в місяци маю у Львові: дня 1 мая перед палатою Намістництва, дня 5 мая перед будинком войскової команди, дня 6 перед домом інвалїдів, 7 на Високім Замку, 8 в міскім огородї, 11 в стрийскім парку, 12 перед Намістництвом, 15 перед головною командою, а 15 в парку стрийскім.

— **Погана месть.** При чищеню кирницї при ул. Каминьского ч. 7 у Львові лучила ся пригода, котрої жертвою трохи не став робітник Едвард Махальский. Спущений до кирницї обвязав линвою тяжкі деревляні рури, а в хвили, коли їх витягано до гори, линви попукали в 4 місцях і рури упали до кирницї. Як пересьвідчено ся, були линви понадрізувані. Імовірно допустив ся того злочину один з віддалених від роботи зарібників, котрого бачено, як він в полудне крутив ся по подвірю.

— **Лихвар перед судом.** В Станіславові перед карним судом відбула ся сими днями розправа против властителя реальности в Виноградї Дувида Трінчера, котрий від 9 лїт займав ся лихвою і позичав селянам в часї передновку гроші на процент по 1 кр. від риньского на тиждень, т. є. на 52 проц. Жертвами того лихваря були самі бідолахи, що мали всего по кілька морґів поля і в наслїдок здирства Трінчера обдовжили ся в банках. При розправі, що тревала три дни, переслухано звиж 50 сьвідків. Розправа скінчила ся засудом лихваря на 6 місяців вязниці і заплату грошевої кари в висотї 600 зр.

— **Скажений пес** покусав дня 23 с. м. в Острові коло Тернополя четверо людий, між ними Стан. Стшемецкого і Ігн. Лащиньского, інжинерских функціонарів при будуючій ся зелїзници. Привезеним до Тернополя випїк рани др. Ковенцкий, а заряд каси хорих вислав їх зараз до заведеня дра Буйвіда в Кракові.

Господарство, промисл і торговля.

Добрі ради.

— До кого належить огород, до господаря, чи до господинї? Огородництво у нас не стояло нїколи високо, а то мабуть длятого, що було землї подостатком і господарство не обмежало ся на маленькі простори; огород уважав ся завсїгди лиш яко малий

виконати свої пляни підчас сьвят. — Єму здавало ся, що прихильність місцевих людий і присутність такого множества чужих єсть для Назаретянина найлїпшою забезпекою, але єго найбільша надія опирала ся на чудотворній силї Назаретянина. Виходячи з чисто людского становища уважав він то за саме собою зрозуміле, що той, котрий має таку власть над житєм і смертию і виконував єї тільно разів в користь других, ужиє тої сили також і для власної безпечности. Всї ті поступаючі скоро по собі події дїяли ся межи 21 а 25 марта після нашого численя.

Вечером на послїдку згаданого дня взяла Бен Гура охота вибрати ся до міста і поїхав туди, обіцявши незадовго вернути. Кінь відпочив і біг жваво. Доми, котрі минав, були порожні, огонь в них був погас, на улици не було нїкого видко — то було наввечеріє пасхи, весь нарід був занятий в присїнках сьвятинї різанєм ягняток великодних, з котрих кров приносили цїлї ряди сьвящеників до олтарів.

Бен Гур вїхав північною брамою до Єрусалима — до величавого, славного Єрусалима перед єго збуренєм.

Глава трийцять девята.

Бен Гур станув в господї, в котрій більше як трийцять лїт тому назад ночували мудрцї, заким пішли до Вифтлеема. Там лишив коня і незадовго станув перед брамою рідного дому. Увійшовши звідав ся насамперед про Маллуха, а що того не було, то спитав ся про своїх приятелїв Валтазара і Сімонїдеса. Они казали повезти ся до міста, щоби подивити ся на торжество. Валтазар, сказали єму, чогось дуже зворушений. Коли так якись слуга відповідав єму на єго питаня, увійшла Ірас а слуга вийшов.

Бен Гурови в минувших, повних подій днях ледви чи й на гадку прийшла красна Єгиптиянка, але тепер цїлий єї вплив на него відозвав ся, та яка-ж то зміна настала в нїй! Доси уживала она всїляких способів, щоби єго привязати до себе — тепер же й зовсїм чужого чоловіка не приняла би була холоднїйше; а всеж-таки виглядала она так спокійна як яка статуа, лиш горду голову підняла ще трохи висше а губи затиснула.

Она перша відозвала ся.

— Саме в пору приходиш, сину Гура! — сказала она з добре вимірконаною холодностию; — я хотїла би тобі подякувати за твою гостинність, від позавтра вже не буду користати з неї.

Бен Гур поклонив ся легко не зводячи з неї очий.

Она говорила дальше: Я чула, що у тих, що грають в гранки, єсть звичай, що при кінци гри вирівнують зиск і страту а того, що мав щастє і виграв, вінчають вінцем. Ми грали гру, котра тягнула ся богато днів і ночий, длячого-ж тепер, коли она скінчила ся, не рішити, кому належить ся вінець.

Бен Гур відповів осторожно:

— Мужчина уміє завсїгди дати волю женщинї.

— Скажи менї — говорила она дальше з виразом легковаженя — скажи менї, ти князю єрусалимский, де єсть той син теслї з Назарету, що єсть заразом і сином божим, а по котрім сподївано ся так великого дїла?

Єго взяла ся якась нетерпячка і він відповів:

— Я не єго сторожем!

Она нахилила гордо голову до него і спитала:

— А Рим вже розбив?

Бен Гурови що раз більше терпцю вже не ставало.

— Де-жо виставив собі свій трон? Де єго палата? Він же воскрешав мертвих, то і нїчим не було би для него поставити собі дім з самого золота! Нехай би лиш схотїв, а дім був би зараз.

Она говорила то зовсїм направду, а питаня єї були повні глуму і она цїла ворожо настроєна. Бен Гур зміркував, що мусить мати ся на осторожности; а все-таки став він єї вговорювати:

— Підождїм ще день, ще тиждень, а тогди будемо судити.

Але она не зважала на єго слова, лиш почала знову:

— А се як, що ти в оттакій одежи? Та-ж то не ноша якогось намістника індийского, або якого денебудь віце-короля! Я видїла одного разу перского вельможу, він мав на голові шовковий турбан, а плащ із золотом тканої материї; похва і ручка від єго меча аж капали золотом та дорогим камінєм. Я побоюю ся, що ти не добив ся до панованя, до того панованя, яке я мала з тобою подїляти.

— Донька мого мудрого гостя єсть добротливійша, як то ти самій здає ся, научить мене, що в краснім тїлї може бути огірчене серце.

Бен Гур говорив з холодною чемностию. Ірас бавила ся своїм ланцушком на шиї і відповіла:

— Як на жида то син Гура дуже мудрий. Я видїла, як герой твоїх мрій вїздив до Єрусалима. Ти казав менї, що він того дня проголосить ся із ступенїв сьвятинї царем юдейским. Я видїла, як сходив з гори той похід, що єго супроводжав, чула, як співали, як вимахували пальмовим галузєм, як кликали осанна; загальна радість казала менї сподївати ся, що буде щось великого, я оглядала ся, чи не появить ся якийсь цар, якийсь їздець в пурпурі, дивила ся за золотим возом державним, за якимсь борцем зі сьвітячим щитом, за узброєною когортою, єго прибічною ґвардиєю — але надармо! А я гадала собі, що князь Єрусалима буде єї сотником!

А відтак розсьміявшись глумливо глянула на него з погордою. — Замість як би якогось

причинок до більшого господарства рільного, служив лиш на заспокоєнє конечних потреб домашних. З того пішов і той поділ нраці, що огород припадав головно господини, а господар про него майже не журив ся. Той давний лад і той поділ праці задержав ся по найбільшій части ще й до нині. Ще й нині єсть богато таких господарів, котрі уважають се понизше своєї гідности господарскої займати ся огородом. То кажуть „бабска робота“; нехай баба пильнує огорода. Звідси то й походить, що у нас огороди по найбільшій части занедбані або управляють ся так як поля. Господар, що має морґ або півтора землї, хоче конче так на нїм господарити, як той, що має десять або й двайцять морґів, а що то годі єму, то обсїває єго загонами, лишаючи лиш кілька маленьких грядочок не конче вже потрібна для домашного обходу огородовину. Виходить з того невідповідний поділ праці і за мале використанє землї. Господар вже й не подивить ся до тих кілька нужденних грядочок своєї жінки, а жінка мусить і коло грядок ходити і помагати чоловікови в роботї і так остаточно нема великого хісна нї з одної нї з другої роботи. Коли-ж змінили ся обставини, то повинна і робота змінити ся. Господар на малім ґрунтї, коли він не має якого ремісла в руці, повинен залишити польну господарку а брати ся до огородництва і замість робити поле з свого ґрунту, перемінити єго на великий огород. Робота буде тогди одностайнїйша і земля буде лїпше використана. У дрібних господарів повинен длятого огород належати так добре до господаря як і до господинї, а коли „бабска“ робота стане і „хлопскою“, то принесе се і більший хосен.

— Як приучити лїнивого коня, щоби рівно тягнув з другим? Бувають так лїниві конї, що їм і батіг не помагає. Один тягне у возї добре, а другий все пристає. Звичайно такі конї перепрягає ся; але коли й то не помагає, то лїнивого коня треба в шлиї поставити в стайни досить далеко від драбин, а до посторонків від шлиї привязати з заду камінє значної ваги, зразу н. пр. по 25 кільо, та перевісити їх через відповідно уставлений з заду дручок. Коневи хоче ся їсти і він, коли хоче приступити до драбини, мусить тягнути камінє. Голод научить єго тягнути. Вагу каміня можна що раз збільшати.

— Як піднести коня, коли упав? Кінь, коли упавши, сам встає, то витягає насамперед передні ноги навперідь себе, а тогди вже легко встає. Отже коли кінь упаде, а не може сам встати, то треба насамперед відчепити посторонки від воза і здоймити нашийники та відсунути дишель на бік. Відтак треба єму передні ноги витягнути на перед, а голову, шию і клуби так обернути, щоби він передом спочивав на грудех. Тогди один чоловік з переду бере лївою рукою праву трензлю, а правою ліву і тягне коня в гору, а рівночасно другий чоловік підносить коня за хвіст. Коли-ж би мимо того кінь не міг встати, то підтягає ся коневи попід груди, зараз поза передними ногами посторонок і підносить ся єго з обох сторін. Дручка не повинно ся підкладати під коня.

Пос. Романчук мотивуючи своє внесенє вказував на то, що розділ нових мандатів на поодинокі краї коронні не єсть справедливий. Бесідник доказував, що Галичинї, котра вже теперішною ординациєю виборчою покривджена, принесла би нова курия ще більше шкоди. Коли єго внесенє, котре преці в першій лїнії виходить в користь Галичинї, не має підписів членів Кола польского, то має се свою причину. Коло польске не конче хоче збільшеня числа послів з Галичини в новій куриї, бо побоює ся, що ті посли не будуть належати до Кола. Бесідник просив о принятє єго внесеня. Коли-ж би єго, як можна сподївати ся, відкинено, і коли-б не заведено безпосередних виборів, то він був би змушений в третім читаню голосувати против закона.

— Лїки на катар носовий. Катар носовий то найчастїйша недуга носа і не небезпечна, але иноді дуже прикра. Кождий катар, отже і носовий, бересь з того, що в блону слюзову набігає кров сильнїйше, як потреба і блона тогди — як то каже ся — запалює ся, та замість звичайної вогкости (слизу) видає з себе насамперед водністий а відтак густий, гниючий слиз. Причиною носового катару буває найчастїйше перестуда, скоре остудженє розігрівшої шкіри, замоченє ніг і віддиханє нечистим воздухом; але катару можна також набрати ся і від когось другого. Катар носовий може кинути ся на гортанку і дихавку, а тогди приходить ще й кашель; на ями чолові, а тогди чуємо сильний біль повисше носа і біль голови; на очи, тогди очи печуть, особливо при сьвітлї і течуть сльози; на уши, а тогди в ушах шумить, штрикає і приходить хвилева приглуховатість. При сильнім катарі добре єсть вдихати носом теплу пару, або розпустити в склянці лїтної води пушку соли, так, щоби вода ледви що слїд була солона і полокати нею ніс. В початках можна катар перервати слїдуючим лїком: В одній фляшинці розпускає ся 5 ґрамів найчистїйшої карболевої кислоти в 15 ґрамах чистого спіритусу — в другій 5 ґрамів амонїї (сальміяку) і 10 ґрамів дестильованої води. При уживаню наливає ся з одної і другої фляшинки по кілька капель до порожної склянки, замикає ся очи і двихає ся пару з того плину ротом і носом що 2 або 3 години. — Другий спосіб: В начинє вузке а глубоке сипле ся малу ложочку мілко потовченої камфори і наливає ся до половини кипячої води. З паперу робить ся, трубку як то єї роблять звичайно купці (на однім кінци вузку, а на другім широку), загинає ся єї вздовж в три боки і відтинає ся вузший конець на стілько, щоби можна до него як-раз ніс вложити. Ширший конець закладає ся на начинє з камфоровою водою, а у вусший вкладає ся ніс і так вдихає ся носом пару через 10 до 15 мінут. По триразовім такім вдихуваню уступає і найсильнїйший катар. У маленьких дїтий може катар стати ся навіть небезпечним, бо затикає їм ніс і тогди они не можуть ссати, бо не можуть носом віддихати. Длятого при слабшім катарі треба дитинї мастити носик зверха чистою оливою (тою, що уживає ся до їдженя) а в прикрійших случаях витирати носик в серединї три або чотири рази на день пензликом, вмоченим в оливу. Дитинї треба тогди давати молока ложечкою.

— Олива лопухова від випаданя волося. На весну, скоро лопух випустить, отже ще перед тим заким зачне цвисти, викопує ся корінє лопухове, полоче ся єго добре, щоби було зовсїм чисте і сушить ся на теплій печи. По трох або чотирох днях тре ся корінє на терку, відважує ся і дає ся до білої фляшки та наливає ся таку саму скількість чистої оливи столової. Фляшку затикає ся корком і ставить ся на 14 днїв на сонце. Наконець витискає ся оливу з тої мішанини через чисте полотно в той спосіб, що держить ся полотно зложене в двоє за оба кінцї зібрані до купи, до середини виливає ся мішанину а кінцї крутить ся і ціле полотно скручує ся так як при праню. Наконець зливає ся оливу до чистої фляшинки. Тою оливою натирає ся добре голову, що дня зрана.

— Нові винаходи. До лїнїованя паперу чорнилом придумано тепер таку лїнїю, при котрій не треба уживати пера і мачати єго що хвиля в чорнило. По обох боках тої лїнїї біжать колїсцята, котрі суть зверха вкриті коробкою, в котрій єсть кусник повсти (фільцу) напущеної чорнилом. Лїнїю прикладає ся до паперу і посуває ся раз одним другий раз другим колїсцем. Колїсце бере чорнило з повсти і значить лїнїю на папери. Лїнїя ся має ту догідність, що можна нею лїнїовати дуже борзо, лїнїї виходять однаково широкі і нема обави, як при лїнїованю пером, щоби папір захляпав ся чорнилом.

тріумфуючого Сезостріс — говорила она в роздразненю дальше — або якогось в зброю убраного Цезаря, побачила я — ха-ха-ха! — мужчину з лицем як би у якоїсь жінки, з довгим волосєм, що їхав на молодім ослятку. То — цар, то — спаситель сьвіта, син божий! Ха-ха-ха!

Бен Гур хоч і як силував ся, не міг вкрити свого засоромленя.

— А все-таки, сину Гура, я не рушила ся із свого місця, не сьміяла ся, сама собі казала: „Зажди, в сьвятини покаже він всю свою сьвітлість, як пристало на героя, що має запанувати на цїлім сьвітї“. Присїнки сьвятинї, ступенї, підсїня, кождїсенькe, де лиш яке було місце,— всюди було повно людий, тисячі а тисячі ждали, аж дух заперши в собі, на єго проголошенє. Я вже гадала, що серед тої глубокої тишини почую, як затріщить римский престол, коли буде валити ся; а то — ха-ха-ха! — він взяв на себе свою верхну одїж і вийшов, не сказавши і слова. А римска всесьвітна держава єсть і доси!

Всї докази, які Валтазар знав навести, всї чудеса, які здїлав Назаретянин в єго очах, були нічим в порівнаню з тим вражінєм, яке зробив на Бен Гура сей опис. Як би якась полуда зсунулась єму з очий, посланиє Назаретянина не було полїтичне; звичайний чоловік не міг би був оперти ся такому дїлу поклоненя.

— Донько Валтазара — сказав він з повною повагою — коли се тота гра, о котрій ти згадала, то прийми вінець, він тобі належить ся! Але тепер порозуміймо ся. Що ти мала певну цїль на оцї — я о тім переконаний, скажи сьміло, яку. Я тобі відповім, кажи, я слухаю, але в твоїх словах будь оглядна!

Она через хвильку дивила ся єму просто в очи, мов би розважала, що робити, а може щоби зміркувати силу єго волї, а відтак промовила холодно:

— Можеш собі іти, иди!

— Мир тобі! — відповів він і пустив ся до дверий. Коли вже був коло дверий, она єго завернула.

— Ще одно слово.

Він станув і оглянув ся до неї.

— Не забудь того, що я все о тобі знаю!

— А що-ж ти знаєш о менї, красна Єгиптиянко?

Она вдивила ся в него, а відтак сказала:

— Ти більше Римлянин, сину Гура, як котрий небудь із твоїх земляків.

— Хиба-ж я до них так мало подібний?

— Герої то преці всї Римляви!

— Чи то все, що о менї знаєш?

— Сего вистане, щоби тебе остерегти.

Она сказала то спокійно і тихо, лиш то, що тупнула при тім дрібною ніжкою, казало єму бути осторожним.

— Я знаю жида — говорила она поволи і з виразною вагою; — він невільник, що утїк з ґалєри. — Бен Гур мимоволї перепудив ся.— Той жид має готові три леґії, щоби сеї ночи зловити римского намістника, він приготовив ся до борби з Римом. Шейх Ілдерім єго союзник. — Приступивши відтак близше до него сказала придушеним голосом: Ти знаєш Рим, припустїм, що я би то, що тобі тепер сказала, шепнула комусь до уха, тому, котрого ти знаєш? — Ах, ти змінив ся!

Він відскочив від неї, як від гадини. А она говорила дальше: Ти знаєш могучого Сеянуса. Припустїм, що він довідав би ся, що той жид єсть заразом і найбільшим богачем на Всходї, ба в цїлій державі. Риби в Тибрі мали би зараз чим добре поживити ся, може нї? А які би відтак були величаві ігрища в цирку! Увеселити нарід то штука, але роздобути на то потрібні грошї, ще більша штука, а Сеянус в тім не має собі пари!

(Дальше буде).

ТЕЛЄҐРАМИ.

Париж 28 цьвітня. Президент Фор поручив утворенє нового кабінету Мелїнови. Здаєсь, що до четверга буде вже утворений новий кабінет.

Париж 28 цьвітня. Султан подякував Форови телеґрафічно за принятє кн. Фердинанда. Князь поїде тепер до Берлина.

Льондон 28 цьвітня. Курзон заявив, що вість о якімсь тайнім договорі межи Росиєю а Хіною єсть зовсїм безосновна.

За редакцию відповідає. **Адам Креховецкий.**

Берненьскі

СУКНА

Материї модні

і РЕШТКИ.

Найдешевше жерело закупна найґустовнійших і найлучших фабрикатів.

Жадати належить

богатих колекций найновших материй весняних і літних, камґарнових, шевіотових і найлучшого льодену зі складу ц. к. уприв. фабрик товарів з найлучшої вовни і сукна виборового у

МОРИЦА ШВАРЦА

в Цвіттау (Берно.)

Всякі сукна уніформові для товариств. 51

І найменшу скількість висилає ся. Неподобаючий ся товар приймає ся назад. Взірці франко. Висилка за побранєм.

Тисячні признаня.

Взірці на котрі нічого не замовляє ся, прошу звернути.

Фабрика капелюхів і циліндрів

під фірмою

Антін Кафка

передтим **Кожелюжок**

у Львові, Ринок 29, перохідна камениця Андріолього від сторони ОО. Єзуїтів Театральна 12 поручає капелюхи і циліндри власного виробу в наймоднійших фасонах і кольорах по найдешевших цінах; капелюхи і циліндри з фабрик ц. к. надворних доставців П. Ц. Габіґа і В. Плессов в Відни. Капелюхи наймоднійші по 5 зр., циліндри цілком легкі по 9 зр. Хороші капелюхи Льоден з фабрики Піхлера в Ґрацу, також Chapeau Claque атласові по 5 зр., 6 і 8 зр.

Цінники дармо. 34

Спори славні **клятавскі**

ЧУДОВІ ГВОЗДИКИ

відзначені: Прага, Відень, Ліон, Амстердам, Антверпія і т. д. найвисшими нагородами.

Великаньскі гвоздики 5 штук зр. 4·50, 10 штук зр. 8.

Чудові гвоздики 10 штук зр. 3, 20 штук зр. 5·50, 50 штук зр. 13, 100 штук зр. 25.

Ремонтанти гвоздини 10 штук зр. 4, 50 штук зр. 16, 100 штук зр. 30.

Огородові гвоздики 10 штук зр. 1·50, 100 штук зр. 12.

Цінники в язиці ческім, німецкім і угорскім gratis і franko.

Ф. СПОРА

експорт гвоздиків 46

Кляттав, Чехія.

11

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4½% на рік.

Антікоголь єдино скуточно ділаюче средство навіть при **безустаннім налозі**, може бути без труду доданий, бо є без смаку і під ґаранциєю нешкідливий — **в наслідках певний.** Подяки вилічених стоять до диспозициї. Пачочка з приписом ужитя 3 зр., подвійна пачочка 5 зр. Надсилаючі суму з гори одержують товар franco. Правдиві лише: у **С. Кляйна,** аптикаря в Lugos Nr. 88 Угорщина. 42

17

Для

МУЖЧИН

При ослабленю мужескім, мій ц. к. упр. **ґальвано-електричний апарат,** для власного ужитку з добрим успіхом.

Систем проф. Вольти.

Лікарскі порученя. Проспект в конерті з маркою 10 кр.

І. Ауґенфельд,

електротехнік

Відень, IX., Türkenstrasse 4.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники

по цінах оригінальних.

Апарати фотографічні

Прибори для фотографів так фахових як аматорів

Репродукциї найкрасших образів і діл штуки, рами, листви до рам, і т. п. предмети продає найдешевше найбільший фабричний склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **ЛЮДВИК ФАЙҐЛЬ** Пасаж Гавсмана 8.

8

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всі дневники по цінах оригінальних.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.